

Michael Søgaard Jørgensen, Selskabet for Grøn Teknologi og DTU MAN:

Velkomst ved SGT's og DTU MAN's konference 28. november 2011 om bioenergi, bæredygtighed og demokrati.

Velkommen på SGT's og DTU MAN's vegne til denne konference om bioenergi, bæredygtighed og demokrati.

Dette er ikke blot en konference, hvor man lytter til oplæg, men i høj grad også en konference hvor diskussioner er et vigtigt element i at udvikle et overblik over hvordan denne meget vigtige og komplekse problemstilling bringes videre i Danmark på en demokratisk måde og med fokus på bæredygtighed og herunder klima. Jeg vil gerne sige lidt om, hvorfor vi har taget initiativ til denne konference.

Det er jo ikke fordi der mangler workshops, seminarer og konferencer om biomasse og energi. Men der mangler kritiske diskussioner, der involverer en bred kreds af aktører og eksperter, og tager fat. Dvs. vi vil med denne konference gerne bidrage til, at spørgsmålet om **bæredygtig** biomasseanvendelse kommer til at spille en større rolle i debatten om biomasse. Det gælder ikke blot spørgsmålet om, hvorvidt og hvornår der er en klimagevinst ved at anvende biomasse, det gælder også andre aspekter af miljømæssig bæredygtighed. Samtidig vil vi gerne bidrage til at sætte fokus på, hvordan Danmark som **demokrati** skal håndtere problemstillingen om biomasses fremtidige rolle i energisystemet.

Det er en uhyre vigtig problemstilling i hele spørgsmålet om omstillingen til et fossilfrit Danmark. En problemstilling, der ikke kun vedrører, hvor meget biomasse og hvilken biomasse det vil være socialt og miljømæssigt bæredygtigt at indpasse i det danske energisystem. Det har også betydning for den rolle som vind- og solenergi og energibesparelser skal spille. Jo mindre biomasse der kan produceres bæredygtigt, jo mere fokus skal der være på de andre strategier.

Det er glædeligt at klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaard forleden gav udtryk for, at han ønskede spørgsmålet om biomasses rolle i energisystemet undersøgt: hvordan og hvor vi fremadrettet bedst bruger de begrænsede biomasseressourcer og sikrer bæredygtigheden.

Det er ikke første gang i verdenshistorien eller Danmarkshistorien, at der er konflikter om et teknologiområde. Erfaringer fra andre teknologiområder viser, at når et teknologiområde som bioenergi er fyldt med store interesser og interesse modsætninger og rummer store usikkerheder om, hvorvidt og hvordan det virker, så er det vigtigt at der udvikles såkaldt **robuste** løsninger. Dvs. løsninger der er langtidsholdbare i kraft af det bidrag til løsningen af problemet, de forventes at give, og i kraft af den opbakning (legitimitet), de har ved at være forhandlet i en bred kreds af aktører med forskellige eksperter og interesser.

Hvad der er bæredygtigt er ikke så nemt at sige – det afhænger af tid og sted for vurderingen. Hvad der er bæredygtigt i Danmark er måske ikke bæredygtigt i et andet land eller i Danmark på et senere tidspunkt. Sammenlignet med for bare nogle år siden, så har debatten om biomasse til energi bevæget sig en hel del videre. Mange ser ikke længere bare biomasse som en bæredygtig energiform. Og en del analyser har peget på at biomasse anvendt til energi i en række tilfælde ikke umiddelbart og heller ikke på mellemlang sigt nødvendigvis giver en klimagevinst. Samtidig er der kommet fokus på at importeret biomasse kan

indebære en række problemer, fordi det kan være svært at finde ud af de omstændigheder socialt og miljømæssigt, den er produceret under.

Konferencen er samtidig et element i DTU MAN's forskning i bæredygtig omstilling. Hvad er det?

Det lyder lidt mere poetisk på ny-dansk / engelsk: 'fra vision til transition'.

Det er vigtigt at have langsigtede visioner – det er det, der giver drivkraft og retning i virksomheders, myndigheders, borgeres, NGO'ers arbejde. Og der er en vision om, at Danmark skal være fossilfrit i 2050. Men at konkretisere og realisere elementer i sådanne visioner er altid langt mere kompliceret og modsætningsfyldt end den smukke vision. Det er der uenighederne viser sig, fordi det ikke kun er et spørgsmål om at støtte noget nyt – det er også et spørgsmål om, at noget eksisterende skal ændres eller ligefrem udfases.

Og at arbejde med transition indebærer at arbejde med uenigheder, handler om at finde ud af centrale beslutninger, handler om at finde ud af at hvis en udviklingsvej vælges, så blokerer det måske for en anden udviklingsvej. Det handler også om målsætninger skal følges op af konkretisering og handling.

Formålet med konferencen er ikke nødvendigvis at opnå enighed om i hvilken retning den fremtidige anvendelse af biomasse skal gå. Snarere at få overblik over enigheder og uenigheder og hvordan, de skal håndteres fremover.

Vi håber at dagen kan føre til, at vi får identificeret en række problemstillinger, som det er vigtige at arbejde videre med som led i at få en bæredygtig og robust udvikling. Vi forestiller os, at der etableres grupper der skal diskutere følgende områder:

- Skove
- Energiafgrøder
- Biomasse på kraftværker til kraftvarmeproduktion
- Biomasse i transportsektoren